

EEN
KERSTAVOND
IN DE SNEEUW

DOOR
JOHANNA BREEVOORT
MET ILLUSTRATIES VAN
JAN WIEGMAN

J. M. BREDÉE'S BOEKHANDEL EN
UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ. ROTTERDAM

EEN KERSTAVOND IN DE SNEEUW

Het vermoeide paardje viel om in de sneeuw, ————
[Blz. 8]

EEN KERSTAVOND IN DE SNEEUW

DOOR

JOH. BREEVOORT

J. M. BREDÉE'S BOEKH. EN UITGEVERS-MIJ. ROTTERDAM

Kleine Karelkje woonde op een boerderijtje met zijn vader en zijn moeder, vijf koeien, een paard, een geit, twee varkens en een heeleboel kippen. Het jongetje ging bijna nooit uit, want moeder had het veel te druk met het melken van de koeien, het verzorgen van de andere dieren en om eten te koken voor vader, Karelkje en zichzelf. Zij moest ook kamers schoonhouden en den stal en het kookhok.

's Morgens kwam er altijd een man met een kar vol bussen melk, die haalde bij Karelkjes ouders ook een groote bus vol melk weg, die moeder in de vroege uit de koeien had gemolken. Klein Karelkje sliep dan meestal nog; somtijds hoorde hij in bed het zware gedreun, het geholderdebolder van den melkwagen en de barsche stem van den melkrijder.

Een Kerstavond in de sneeuw.

*

Veertien dagen geleden had Karelkje op zijn lei veertien dikke streepjes gezet. Hij kon al tot twintig tellen. Moeder beloofde: „Als het Kerstmis is, over veertien dagen, gaan wij naar grootmoeder in Havelte, dan rijden wij op de melkkar mee door Meppel naar Havelte. Wanneer je nu iederen dag een streepje uitveegt, weet je precies, hoe lang 't nog duurt eer 't Kerstfeest is.”

O, wat duurden die dagen lang. Iederen dag vroeg Karelkje: „Is 't nu nog geen Kerstfeest, moeder?” Dan zei moe: „Tel de streepjes maar, jongen. Zooveel streepjes, zooveel dagen moet je nog wachten.”

Eindelijk veegde Karelkje het laatste streepje uit en nu was 't Kerstmis, nu zou Karelkje met moeder naar grootmoeder in Havelte rijden.

Vader kon niet mee. Die moest op de dieren passen. Den koeien en den kippen en den varkens eten geven en de koeien melken.

Al vroeg in den morgen, toen het nog een beetje donker was, haalde moeder Karelkje uit bed en kledde hem lekker warm aan.

't Had dien nacht erg gesneeuwd en 't zou wel koud op den wagen zijn. „O moe, ik geef

niet om de kou!" riep Karelkje. Hij liep immers wel meer in de sneeuw en in den wind buiten.

Maar het viel Karelkje toch niet mee op den wagen. Hij moest hier nu doodstil zitten en vleide zich heelemaal tegen moeder aan. Toch

vond hij 't fijn, zoo te rijden over den witten weg, langs de breede vaart en naar grootmoeder te gaan.

Karelkje was nog nooit in Havelte bij grootmoeder geweest, want grootmoeder kwam altijd bij moeder en vader en bleef soms wel twee weken.

Nu voelde grootmoeder zich een beetje ziek en daarom ging moeder maar naar grootmoeder.

„Wat loopt het paardje langzaam,” zei moeder tegen den voerman van de melkkar.

„Ja vrouw, het is een heele trek voor dat arme dier; die droge sneeuw is net zand, de wagen kan er haast niet door met die zware vracht.”

Het paardje werd zoo moe, dat het zweet langs zijn lijf en pooten liep. De voerman zei ontevreden: „Als ik geweten had, dat de weg zoo moeilijk te berijden was, zou ik jullie niet meegenomen hebben”.

„Willen wij dan gaan loopén?” vroeg moeder.

„Nee, dat heelemaal niet, ge kunt er onmogelijk door. Blijft nu maar zitten.”

Maar 't beestje kon bijna niet voort. Gelukkig zagen zij in de verte de torens van Meppel al. Toen gebeurde er op eens een ongeluk. Het vermoeide paardje viel om in de sneeuw, net op 't lemoen, een van de twee staken waartusschen het dier liep.

„O, o, o!” riep de voerman, terwijl hij van den wagen afsprong. Een heeleboel Meppelsche jongens, die aan het sleeën waren, stonden

spoedig rondom het dampende, natte paard.

„Baas, wil ik je helpen?“ riepen zij.

„Helpen, helpen?“ zei de baas kwaad. „Je kunt niet helpen gaat maar gauw heen“ Hij joeg de jongens weg.

„Jullie moeten zelf maar zien, dat je in Havelte komt. Stappen jullie er maar af!“ gebod hij Karelkje en zijn moeder. Beiden stapten van den wagen af, die toch niet meer rijden kon. De jongens bleven toch bij het paard staan.

Moeder hield Karelkje bij de hand. Zij wist geen raad. Waar moest ze heen in den vroegen morgen?

„We zullen naar de stoomtram gaan,“ bedacht moeder zich.

„Gaan we nu niet naar Havelte?“ vroeg Karelkje huilend.

„Ja, wel zeker. Kom maar mee.“ Moe zei tegen den melkrijder: „We gaan door, baas,“ en trok toen Karelkje mee.

Al heel gauw liepen zij over de gracht. Karelkje bleef maar heel hard schreien Hij werd zoo koud in dien wind, nu hij moeders warme lijf niet meer voelde.

Op eens werd er tegen een ruit getikt. Moeder keek op. Een vriendelijke dame wenkte haar en dadelijk deed een dienstmeisje de deur open.

„O, Grietje, wat doe jij hier in Meppel?” vroeg de dame.

Voor haar trouwen had moeder bij die mevrouw gediend.

Moeder vertelde, wat er gebeurd was, en toen zei mevrouw: „Hoor eens, wacht hier maar tot het tijd voor de tram is, het duurt nog wel twee uren.”

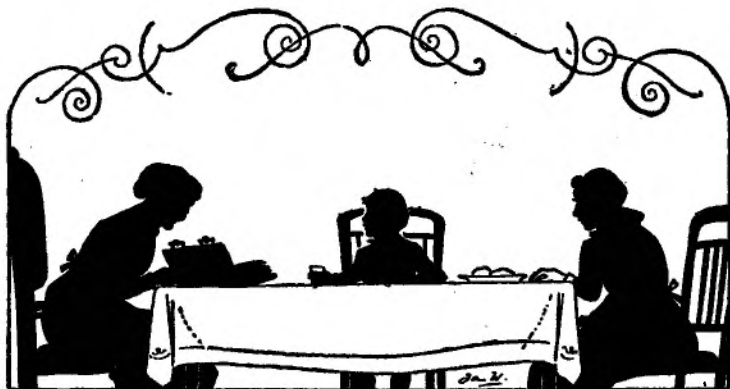
Kareltje huilde niet meer. 't Was lekker warm in de kamer. Hij kreeg een beker vol warme melk en een paar krentenbroodjes. Moeder ook.

„Wij moeten nog in den Bijbel lezen”, vertelde mevrouw. Toen gebod zij het dienstmeisje om den Bijbel aan te geven.

Wat las mevrouw prachtig. Kareltje had nog nooit zoo iets moois gehoord. Moeder las nooit, vader ook niet. Zij vertelden ook nooit verhaaltjes en Kareltje kon nog niet lezen. Karel hoorde van een kindje in de kribbe, van engelen in het veld bij de schapen en van herders.

„Ik heb nog nooit engelen in het veld gezien, moeder,” riep hij opeens. „Zijn die engeltjes er nog, moeder?”

Moeder antwoordde niet. Vroeger zong zij ook Kerstliedjes bij mevrouw in huis, maar sinds

zij trouwde, had zij 't zoo erg druk gehad, en zich nooit tijd gegund om te lezen.

Mevrouw antwoordde in plaats van moeder.

„Zeker, lieverd, de engelen zijn er nog, maar je kunt ze niet zien. Zij houden nog de wacht over de menschen.”

„Over de kindertjes ook?” vroeg Karelkje.

„Zeker, over de kindertjes ook. Zal ik je

mooie plaatjes laten zien, van de herders en het kindje in de kribbe?"

Kareltje knikte en lachte. In een wip was het tijd om te vertrekken. Hij kreeg van mevrouw nog een paar mooie plaatjes. Hij stopte ze stevig weg in zijn jaszak, met zijn zakdoek er op, om ze niet te verliezen.

„Heb je geen muts voor Kareltje?" vroeg mevrouw bij 't weggaan,

„Nee mevrouw, enkel 'n pet. U moet weten hij gaat haast nooit uit; we hebben geen tijd."

„Ga je nooit naar de kerk meer?" vroeg mevrouw.

Moeder schudde het hoofd. „Geen tijd, mevrouw."

„Daar moet je heusch tijd voor zoeken, Grietje," vermaande mevrouw. „Kijk eens, hier heb ik een lekker groen mutsje, dat precies over zijn ooren gaat. Zet dat Kareltje op."

„Och, mevrouw, dat dragen wij, boerenmensen, niet," zei moeder.

„Och kom, zet op!" gebod mevrouw.

Wat stapte Kareltje trots naast zijn moeder voort met zijn mooie, dikke muts op. Zij liepen

de gracht af, en toen waren zij spoedig bij de tram, net op tijd.

Kareltje vond het heerlijk, in de warme tram. Hij hield zijn handje stevig op zijn zak met die mooie plaatjes er in.

Tju, tju, tju, zoo tjoemde de tram. Telkens sloegen er dikke rookwolken tegen de ruiten, zoodat je niet naar buiten kon zien.

Opeens zag Kareltje aan den anderen kant schapjes in de sneeuw.

„Moeder, waren die er ook, toen de Heere Jezus geboren werd?” vroeg hij. „Kijk hier heb ik schapen op 't plaatje.”

„Welneen, jongen, 't waren andere schapen.”

„Bewaken de engeltjes de schapjes nu, moeder?”

„Ja zeker, jongen”.

„Ons ook, moeder?”

„Wel ja, ons ook.”

Moeder zat stil voor zich uit te staren en Karel speelde nog met zijn plaatjes, toen de stoomtram stil hield. Zij beiden stapten er vlug uit en toen ging het op een drafje door de sneeuw op grootmoeders huisje aan.

Grootmoeder lag niet meer in bed, knuffelde

haar kleinzoontje hartelijk en zoende moeder goeden dag.

Wat was grootmoeder blij, haar dochter met den kleinen jongen weer te zien. Zij wist niet, hoe spoedig zij koffie en koekjes en lekkers geven zou.

Moeder vertelde van het ongeluk in de sneeuw en hoe fijn zij nu in de tram hadden gereden. Ook van mevrouw uit Meppel, die gezegd had, dat moeder in den Bijbel lezen moest.

Grootmoeder vond, dat mevrouw gelijk had. „Ik ben ook den Bijbel vergeten, kind, en om te beginnen moesten we maar dadelijk na 't eten eens een hoofdstuk lezen.”

„O, moeder, lees u dan van de schapen en de engelen en het kindje?” vroeg Karelkje.

Dat deed moeder en Karelkje vond 't weer even prachtig als vanmorgen.

Toen begonnen moeder en grootmoeder weer samen te praten en dat verveelde Karelkje. Waarom speelde moeder niet met hem? Hij wou veel liever buiten loopen, net als thuis, in de sneeuw.

Net zei moeder: „Kind, ga 'n beetje met de

buurjongetjes spelen, ze hebben een slee, je zult wel mee mogen doen.

Het jongetje stond blij op en hubbelde aan moeders hand naar buiten. Hij mocht dadelijk meedoen met de andere kinderen en in de sle zitten.

Rrr, wat ging 't fijn over die gladde, witte vlakke.

Het huisje van grootmoeder stond bij den rand van het bosch aan het begin van een breede laan.

'n Heele, heele poos duurde de sneeuwpret. Kareltsjes oogen gloeiden van plezier. Op de boerderij speelde hij nooit met kinderen, alleen drentelde hij rond tusschen de kippen, de koeien, bij vader of moeder. En 't bosch was zoo mooi, zoo wit en zoo groot.

Eindelijk zeiden de jongens dat zij naar huis moesten. In een vaartje vloog het sleetje nu terug naar het huisje, waarin de kinderen woonden. Zij lieten het sleetje buiten en holden naar binnen. Kareltsje wilde niet naar moeder. Hij trok nu aan het leege sleetje en kon het heel makkelijk voortkrijgen. Het gleed van zelf achter het touw en Kareltsjes handen.

Wanneer Karelkje sprong, maakte het sleetje ook zoo'n grappigen sliert. Rrrt, rrrt, ging 't dan. Karelkje lachte van plezier en holde maar door, rechtuit. Op eens keek hij verbaasd op. Voor

hem lag een groot wit veld zonder boomen, in de verte zag hij een konijntje of een haasje springen. Zou hij 't grijpen? Karelkje holde vooruit, zonder het sleetje, maar 't diertje sprong veel te vlug, maakte zich gauw uit de voeten.

„Jongetje, waar moet je naar toe?” Twee meisjes riepen dat tegelijk, achter hem bij het sleetje.

„Naar grootmoeder”, antwoordde Karelkje.

„In Havelte”.

„Willen we je meenemen?” vroeg 't eene meisje.

Karelkje schudde eigenwijs het hoofd. „Ik weet den weg wel” en hij keek weer naar een ander konijntje ginds.

De meisjes liepen zingend door, maar toen hij niets, niets meer van hun kleine figuurtjes zag, werd Karelkje toch angstig. Hij zag niemand, niemand meer in de witte wereld om hem, en wilde maar, dat hij was meegegaan.

„Meisjes!” riep hij hard, maar Karelkje's stem hoorde niemand. Hij vergat 't heele sleetje en holde een laantje in. Nergens zag hij een mensch meer. Karelkje stak zijn koude handjes in zijn zakken, voelde opeens zijn mooie plaatjes. Die even bekijken. 't Kindje in de kribbe, de herders op 't veld, de engeltjes hielden ook de wacht over de kindertjes, zei moeder.

Weer werd hij 'n beetje angstig. Hoog in de lucht scheen de maan met haar dikke toet en

Kareltje zag ook al de sterretjes te voorschijn springen. 't Werd donker tusschen de boomen. O, hij wilde maar, dat moeder kwam.

„Zouden de engeltjes mij ook zien,” dacht hij rustiger. „Zij letten toch ook wel op de schaapjes. De Heere, waarvan mevrouw vertelde, kon toch ook best moeder sturen. „Moeder!” riep hij zoo hard hij kon. „Moeder, Moeder!”

Terwijl Kareltje ver weg geloopen was tot aan 't einde van 't bosch en heen en weer liep, verkeerde moeder in den grootsten angst. De kinderen waren komen vragen, of Kareltje binnen was met 't sleetje. „Neen, niets gezien”, antwoordde moeder verschrikt. Overal riepen zij „Kareltje, Kareltje”.

Daar huppelden twee meisjes aan uit het bosch.

„Hebben jullie geen jongetje gezien, meisjes, met 'n groen mutsje op?”

„O ja, ginder, dicht bij de heide. Hij wou niet komen.”

„Daar is het gevaarlijk!” riep grootmoeder, jammerend, „de sloot daar zit vol riet; je kunt het niet zien, nu er sneeuw ligt, dat je er niet

over loopen kunt. Als Karelkje maar niet in het riet is gezakt."

Moeder wrong de handen. In geen jaren had zij gebeden. „Ik heb geen tijd," zei ze altoos. Nu deed zij niets dan bidden: „O, Heere, wilt u astublieft mijn jongetje bewaren. Wilt U hem terecht brengen?"

„Karelkje, Karelkje!" riep zij zoo hard ze kon. „Karelkje, Karelkje!".....

't Werd al donker. Al de kinderen die met het jongetje meegespeeld hadden liepen te zoeken en te roepen, ook de ouders. Grootmoeder kon niet loopen. Ook zij had den Heere vergeten en bad nu op den Kerstavond tot den Heere om Karelkje te behoeden.

„Het sleetje! het sleetje!" riep moeder opeens. Daar stond in de verte het sleetje. Je kon het duidelijk zien bij het maanlicht, want 't was al heelemaal schemer geworden. Moeder vloog vooruit. „Karelkje!".....

Achter het sleetje lag Karelkje in de witte sneeuw slapend, met het hoofdje tegen de slee. Hij sliep, het groene mutsje heelemaal over de ooren getrokken. Met beide armen nam moeder hem op. „O, gevonden, gevonden!"

juichte zij, en de kinderen joelden om hen beiden heen: „gevonden, gevonden!”

Kareltje deed verwonderd zijn slaperige oogjes open. Hij was vermoeid van het loopen en roepen in slaap gevallen. Vanmorgen was hij immers ook al zoo vroeg wakker geweest.... Moeder zoende Kareltje op zijn koonen, zijn

oogen, zijn voorhoofd. Nog doezelig van het droomen, wist hij niet eens goed, waar hij was.

„Ik ben er nog, moeder, ik ben er nog.”

„Gelukkig lieverd, je bent weggeloopt, eigenlijk ben je stout, om moeder zoo te laten schrikken.”

„Ik heb van de Engeltjes gedroomd, moeder.

Van de schaapjes en de herders. Moeder vertelt u straks nóg meer van het kindje in de Kribbe?"

Ja, lieve kind, dat zal ik zeker doen", antwoordde moeder bewogen, en met berouw dacht zij er aan, hoeveel keeren zij Kerstfeest gevierd had. zonder aan den Heere Jezus, de engelen of aan het Kerstverhaal te denken.

Terwijl de kinderen vooruitliepen met hun sleetje, huppelde Karelkje voort aan moeders hand. Hij mocht niet in het sleetje zitten, anders zou hij weer in slaap vallen en dan kou vatten. Hij praatte over zijn plaatjes en het Kerstverhaal en thuis gekomen hield hij niet op, of moeder moest vertellen.

„Nu mag je den Heere Jezus en de engelen wel bedanken, omdat je niet verdwaald bent", zei moeder, terwijl zij Karelkje uitkleedde om te gaan slapen in het groote ledikant van grootmoeder.

„Moe, dat heb ik al gedaan", vertelde Karelkje opgewekt. „Zingt u ook eens van de herders en de schapen en de kribbe. Moeder had eigenlijk weinig lust om te zingen na den schrik van dezen middag, doch Karelkje hield

niet op en toen zongen moeder en groot-
moeder samen:

Heerlijk klonk het lied der Eng'len,
In het veld van Efrata:
Eere zij God in den Hooge,
Loof den Heer, Halleluja.
Vrede zal op aarde dagen,
God heeft in den mensch behagen,
Zalig die naar vrede vragen,
Jezus geeft dien, hoort zijn stem."

